

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Covalenco Elena,

Judecători – Guzun Ion, Diaconu Iurie, Catan Liliana și Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bragnebu Alexandru Xxxx, născut la xxxxxx,
originar și domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 09.01.2017 – 22.09.2017;
2. instanța de apel: 13.03.2017 – 20.03.2018;
3. instanța de recurs: 05.07.2018 – 30.10.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 22 septembrie 2017, Bragnebu Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnat în baza acestor legi, cu aplicarea art. 82 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal - 2 ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal - 2 ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - 2 ani închisoare.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Bragnebu Alexandru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bragnebu Alexandru la data de 17 noiembrie 2016, în perioada de timp de la ora 10:40 până la ora 10:46, acționând cu intenție directă, urmărind scopul de profit, prin acces liber a pătruns în apartamentul nr. xx situat pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, de unde a sustras pe ascuns un notebook de model „Acer” la prețul de 7000 lei, cauzându-i astfel proprietarului Prunici Alexandru o daună materială considerabilă în valoare de 7000 lei.

Tot el, la data de 13 decembrie 2016, ora 13:30, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în casa de locuit de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, de unde a sustras un portmoneu pentru dame de culoare neagră la preț de 150 dolari, care conform cursului BNM, la acea zi constituia suma de 3016,50 lei, în care se aflau și buletinul de identitate a RM, buletinul de identitate a României, ambele pe numele lui Ciolan Leonid, permisul de conducere eliberat de SUA pe numele lui Ciolan Olga, 5 carduri bancare SUA, mai multe carduri de reducere, mijloace bănești în sumă de 100 dolari care conform cursului oficial de schimb valutar al BNM, la acea zi constituie suma de 2011 lei și bani în sumă de 600 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciul material considerabil în sumă totală de 5627,50 lei.

Tot el, la data de 30 decembrie 2016, aproximativ la ora 14:00, aflându-se pe str. București, 83, mun. Chișinău, în incinta magazinului de firmă „Contact”, acționând cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns, a sustras din geanta lăsată fără supraveghere ce aparține lui Mutaf Luminița, un portmoneu de culoare roșie la preț de 800 lei, în care se aflau 1000 euro, care conform cursului valutar de schimb al BNM la zi, 1 euro/20.8895 lei MD, total constituind suma de 20899,50 lei și 500 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 22189,50 lei.

În ședința de judecată inculpatul Bragnebun Alexandru a depus cerere în scris în care a indicat că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 118, vol. I).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Căpățînă Ion în interesele inculpatului Bragnebun Alexandru, care a solicitat admiterea apelului și casarea parțială a acesteia, în legătură cu aplicarea unei pedepse prea dure, rejudecarea cauzei după modul stabilit pentru prima instanță și emiterea unei hotărâri prin care inculpatului Bragnebun Alexandru, să-i fie aplicată o pedeapsă, non privativă de libertate sub formă de amendă, prevăzută la art. 186 alin. (2) Cod penal, prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală.

În argumentarea apelului declarat, a invocat următoarele:

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră; •
- inculpatul Bragnebun Alexandru, până a fi recunoscut în calitate de bănuit în cauzele date a încercat să repare benevol părții vătămate prejudiciul cauzat, iar în episodul II incriminat, inculpatul a depus și autodenunț până a fi recunoscut în calitate de bănuit, și imediat potrivit procesului verbal de ridicare a restituit integral paguba organului de urmărire penală. Fapt care denotă că inculpatul nu poate fi caracterizat ca fiind periculos pentru societate și ar urma a fi izolat;
- astfel că, părțile vătămate imediat au fost despăgubite, și nu au înaintat careva pretenții materiale și morale, iar inculpatul pe întreg procesul urmăririi penale a colaborat activ cu organul de urmărire penală la stabilirea tuturor circumstanțelor, iar la examinarea cauzei în instanța de judecată a dat dovadă de un comportament responsabil, a depus și cerere de examinarea cauzei în procedură simplificată;

- instanța de judecată a stabilit faptul că, inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, a conștientizat acțiunile sale prejudiciabile și apelând la avocatul său, a restituit părților vătămate bunurile sustrase, respectiv ultimele nu au înaintat careva pretenții materiale față de inculpat și că între inculpatul Bragnebun Alexandru a fost încheiate cu părțile vătămate Prunici Alexandru și Mutaf Luminița acorduri de împăcare;

- instanța de judecată incorect a ajuns la concluzia că scopul pedepsei penale, poate fi atins prin izolarea inculpatului de societate, cu aplicarea măsurii de pedeapsă sub formă de închisoare în limitele stabilite de lege pentru infracțiunile comise;

- deși inculpatul a prezentat informații precum că este angajat în câmpul muncii, are salariu stabil, instanța de judecată incorect a reținut faptul că nu este angajat în câmpul muncii și nu are careva surse de venit și că persistă riscul să mai comită careva infracțiuni similare, fapt care urmează a fi apreciat critic;

- aplicarea pedepsei sub formă de închisoare este prea aspră, care urmează a fi aplicate în cauzele extreme, și că în privința inculpatului poate fi aplicată o pedeapsă non privativă de libertate, deoarece inculpatul a conștientizat faptele comise, și dorește să-și ispășească pedeapsa la libertate, să muncească și să plătească amenda stabilită pentru categoria infracțiunilor incriminate și să demonstreze că nu este periculos pentru societate și poate să se integreze în societate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, a fost admis apelul declarat de către avocatul Căpățînă Ion în interesele inculpatului Bragnebun Alexandru, sentința casată parțial, în partea executării pedepsei cu închisoarea stabilite lui Bragnebun Alexandru, pronunțând o nouă hotărâre în această parte potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care:

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Bragnebun Alexandru, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu dispunerea neexecutării pedepsei aplicate dacă în perioada de probațiune pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită v-a îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal, Bragnebun Alexandru a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Bragnebun Alexandru care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Sentința primei instanțe a fost contestată numai în partea stabilirii pedepsei penale lui Bragenbun Alexandru, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond nu a individualizat exhaustiv în temeiul art. 7, 75 Cod penal, pedeapsa penală aplicată inculpatului Bragnebun Alexandru, iar pedeapsa sub formă de închisoare cu executare este una prea aspră și neproportională infracțiunii comise, luând în considerație personalitatea inculpatului, a conștientizat gravitatea faptelor comise, a reparat integral prejudiciul material cauzat părților vătămate, nu prezintă un pericol pentru societate, la evidența medicului narcolog sau psiholog nu se află.

Instanța de apel a reținut, ca întemeiată, concluzia primei instanțe potrivit căreia, ținând cont de prezența recidivei simple, a constatat că în privința inculpatului poate fi aplicată doar pedeapsa închisorii.

Potrivit art. 90 alin. (4) Cod penal, (modificat prin legea nr. 163 din 20.07.2017, în vigoare din 20.12.2017) persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Astfel, instanța de apel a constatat la caz prezența recidivei simple, nefiind restricții în aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a reținut ca circumstanțe atenuante în temeiul art. 76 Cod penal, căința sinceră și repararea benevolă a prejudiciului cauzat.

Iar ca circumstanță agravantă în temeiul art. 77 Cod penal, a fost reținută: săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Luând în considerare faptul că inculpatul anterior a fost judecat, a comis infracțiunile în stare de recidivă simplă, a conștientizat gravitatea faptelor comise, a reparat integral prejudiciul material cauzat părților vătămate, iar ultimele nu au careva pretenții față de inculpat, cu părțile vătămate Prunici Alexandru și Mutaf Luminița a încheiat acorduri de împăcare, inculpatul este angajat în câmpul muncii, are un salariu stabil, în prezența cumulului de circumstanțe atenuante și prezența unei circumstanțe agravante, instanța de apel a considerat că scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, poate fi realizat fără izolarea inculpatului de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune în temeiul art. 90 Cod penal.

Iar în temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal, Bragnebun Alexandru a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În argumentarea cererii de recurs invocă următoarele:

- raportând speța dată la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale, apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptelor imputate inculpatului consideră oportună evaluarea juridică, socială a acțiunilor ultimului, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea cărora a fost adus în fața instanței. Astfel, instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să mențină sentința, or, instanța de fond a apreciat just acțiunile inculpatului, pedeapsa a fost aplicată în raport nu numai cu sancțiunea normelor penale imputate inculpatului, ci cu toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea acesteia, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal. Tot pentru motivele specificate mai sus și în colaborare cu normele art. 61 și 75 Cod penal, în privința făptașului deja nu mai pot fi folosite alte măsuri de constrângere mai blânde, ca închisoarea. Aceste circumstanțe relevă faptul că unica și indiscutabilă metoda de reeducare și corijare, este condamnarea inculpatului, la pedeapsă reală;

- instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului, în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit intenționat trei infracțiuni mai puțin grave, anterior a fost judecat și anume prin sentința Judecatoriei Buiucani mun. Chisinau din 12.04.2013, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 6 luni închisoare, eliberat după ispășirea pedepsei la data de 21.10.2016, antecedentul penal conform prevederilor art. 11 alin. (1) lit. g) Cod penal nefiind stins;

- consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederile art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece ea nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință avocatul inculpatului, Căpățână Ion, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că recursul declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente:

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept în cazul în care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit constată că acestea nu și-au găsit confirmare.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa stabilită lui Bragnebun Al., și anume în partea aplicării față de acesta a prevederilor art. 90 Cod penal, or, așa cum reiese din textul recursului și solicitările acestuia, procurorul este de acord cu categoria și termenul pedepsei aplicate inculpatului, dar nu este de acord cu suspendarea condiționată a executării ei.

Respectiv, examinând argumentele recursului prin prisma circumstanțelor cauzei și prevederilor legale pertinente, instanța de recurs le consideră drept lipsite de temei.

La acest capitol, Colegiul relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Complementar, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Închisoarea este una dintre cele mai severe pedepse și se aplică doar în cazurile când corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

În această ordine de idei, la stabilirea pedepsei lui Bragnebun Al., instanța de apel a ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art. 7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizarea pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunilor, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, de circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, circumstanțele atenuante - recunoașterea vinovăției și căința sinceră pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, recuperarea benevolă

a prejudiciului material cauzat părților vătămate, că inculpatul este angajat în câmpul muncii, are un salariu stabil, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, și corect a conchis că stabilirea față de acesta a pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării ei este echitabilă, și că aceasta poate să își atingă scopul de restabilire a echității sociale, corijare și reeducare a inculpatului.

Sub acest aspect, Colegiul remarcă că instanța de apel, reținând circumstanțele descrise supra, și că inculpatul cu părțile vătămate Prunici Al. și Mutaf L. au încheiat acorduri de împăcare și ultimele nu au careva pretenții față de inculpat, a ajuns la concluzia că scopul pedepsei va fi atins prin suspendarea executării pedepsei stabilite lui Bragnebun Al., pe un termen de probațiune de 3 ani.

Colegiul penal lărgit atestă că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acestuia.

În concluzie, Colegiul conchide că pedeapsa fixată inculpatului de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind în limitele prevăzute de sancțiunea normelor penale de care a fost recunoscut vinovat, iar aplicarea art. 90 Cod penal în privința lui Bragnebun Al. s-a efectuat în limitele legii, considerând că stabilirea pedepsei condiționate acestuia va atinge scopul pedepsei penale de corijare și reeducare.

Astfel, instanța de apel a respectat principiile generale de stabilire a pedepsei, concluziile cărora corespund circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii și individualizată conform prevederilor legale.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal lărgit nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art. 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că temeiurile invocate de către procuror nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezentei erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Constantin Moraru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Bragnebu Alexandru Xxxxx**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 noiembrie 2018**.

Președinte

Covalenco Elena

Judecători

Guzun Ion

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Bejenaru Iurie